

Pressmeddelande

Luxemburg den 10 januari 2022

EU:s stöd för rättsstaten på västra Balkan har haft liten inverkan på grundläggande reformer

EU:s insatser har haft liten inverkan när det gäller att främja grundläggande rättsstatliga reformer på västra Balkan, enligt en särskild rapport som offentliggjorts av Europeiska revisionsrätten. Vissa tekniska och operativa reformer har genomförts i regionen. Men bristande politisk vilja och engagemang i de stödmottagande länderna har gjort att EU:s stöd på det hela taget varit otillräckligt för att åtgärda ihållande problem med till exempel rättsväsendets oberoende, maktkoncentration, politisk inblandning och korruption, säger revisorerna.

Albanien, Nordmakedonien, Montenegro och Serbien är kandidatländer och Bosnien och Hercegovina och Kosovo potentiella kandidater för EU-medlemskap. Men alla har fortfarande problem med rättsstaten och grundläggande rättigheter. I mer än två årtionden har EU försökt hjälpa länderna att genomföra sina reformagendor. EU:s bistånd är uppbyggt runt två sammanflätade åtgärdslinjer: ekonomiskt stöd (som uppgick till omkring 700 miljoner euro mellan 2014 och 2020) och politisk dialog. Syftet med revisionsrättens rapport var att ta reda på om insatserna har varit tillräckliga.

EU:s prioriteringar när det gäller rättsstaten på västra Balkan är tydliga och har i regel omvandlats till särskilda åtgärder inom instrumentet för stöd inför anslutningen. Trots det konstaterar revisorerna att det inte görs tillräckligt för att minska de väsentligaste riskerna för att EU:s åtgärder inte ska få hållbara effekter. Åtgärderna för att komma till rätta med bristande administrativ kapacitet och politisk vilja var för få och ofta inte ändamålsenliga, trots att framsteg på dessa områden är av väsentlig betydelse. Vidare pekar revisorerna på att förhandsvillkor för projektfinansiering och projektgenomförande inte har tillämpats konsekvent. På liknande sätt har EU alltför sällan utnyttjat möjligheten att dra in biståndet om ett stödmottagande land inte följer de grundläggande principerna om demokrati, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna. Slutligen konstaterar revisorerna att EU:s stöd till civilsamhället är otillräckligt för att tillgodose behoven i sektorn och främst bygger på kortsiktiga projekt.

"EU har genom sitt stöd för rättsstaten på västra Balkan uppenbarligen inte lyckats åstadkomma en storskalig förändring", säger Juhan Parts, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för rapporten. "De senaste 20 årens blygsamma framsteg hotar den övergripande hållbarheten hos

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

det stöd som EU har tillhandahållit inom ramen för anslutningsprocessen. Ständiga reformer tappar i trovärdighet om de inte leder till konkreta resultat.”

Om EU:s insatser förefaller ha bidragit till reformer beror det på att rapporter tenderar att fokusera på kvantitativ output och inte tillräckligt på vad som faktiskt har uppnåtts genom reformerna. Prestationsbedömningar som EU:s revisorer har genomfört ger en mycket annorlunda bild. De tyder på att framstegen i fråga om rättsstatssituationen i regionen i allmänhet har varit tämligen begränsade, och det har visat sig vara svårt att uppnå hållbarhet. Trots årtionden av politiskt och ekonomiskt stöd från EU kvarstår grundläggande problem i många länder på västra Balkan, bland annat när det gäller rättsväsendets oberoende, kampen mot korruption (som fortfarande är genomgripande) och yttrandefrihet.

Revisorerna rekommenderar att Europeiska kommissionen stärker mekanismen för att främja rättsstatliga reformer, ökar stödet till civilsamhällesorganisationer och oberoende mediekällor, kopplar finansiering närmare till framsteg i fråga om rättsstaten och förbättrar rapporteringen om och övervakningen av projekt.

Bakgrundsinformation

Beteckningen ”Kosovo” påverkar inte ståndpunkter om dess status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

Särskild rapport 01/2022 *EU-stöd för rättsstaten på västra Balkan: grundläggande problem kvarstår trots ansträngningar* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu).

I september förra året offentliggjorde revisionsrätten en rapport om [EU:s åtgärder för att bekämpa storskalig korruption i Ukraina](#).

Revisionsrätten presenterar sina särskilda rapporter för Europaparlamentet och rådet samt för andra intressenter, såsom nationella parlament, berörda parter inom näringslivet och företrädare för det civila samhället. De allra flesta av rekommendationerna i rapporterna genomförs.

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: +352 691551502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547